

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/980/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6214200687
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zita Nagypálová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2014:6214200687.2

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľa R. V., nar. XX. XX. XXXX, bytom P. O. Q. XX, XXX XX U. V., zastúpeného advokátom JUDr. Jozefom Veselým, so sídlom Mierová 1, 990 01 Veľký Krtíš, proti odporcovi Y. V., nar. XX. XX. XXXX, bytom Y. č. X, XXX XX Y., zastúpeného advokátom Mgr. Dr. Antonom Kušnírom, so sídlom Ulica Jána Reka 13, 010 01 Žilina, v konaní o zvýšení výživného o odvolaní odporcu proti rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 2C/34/2014 - 26 z 03. 04. 2014 v znení opravného uznesenia Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 2C/34/2014-42 z 26. 05. 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu v znení opravného uznesenia z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

O návrhu navrhovateľa na zvýšenie výživného zo sumy 110 € na sumu 250 € mesačne počnúc dňom 6. februára 2014 rozhodol okresný súd rozsudkom pre zmeškanie podľa § 153b Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) tak, že odporcovi uložil povinnosť platiť na výživu navrhovateľa od 6. februára 2014 zvýšené výživné 250 € mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci, zročné výživné, ku ktorému došlo jeho zvýšením za čas od 6. februára 2014 do 3. apríla 2014 vo výške 254,76 € povolil odporcovi splácať v mesačných splátkach po 20 € spolu s bežným výživným. Vyslovil zmenu rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš z 25. 03. 2010 č. k. 6P/169/2009-51 v časti o určenie výživného pre navrhovateľa a vo výroku o trovách konania, ktorým uložil odporcovi povinnosť nahradiť navrhovateľovi trovy konania opomenul uviesť výšku trov. Toto pochybenie napravil opravným uznesením z 26. mája 2014, ktorým opravil výrok rozsudku tak, že odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania vo výške 628,75 € na účet jeho právneho zástupcu. Rozsudok okresného súdu neobsahuje odôvodnenie rozhodnutia vo veci samej, okrem označenia predmetu konania a zákonných ustanovení, podľa ktorých súd rozhodol. V časti odôvodnenia o náhrade trov konania nevenoval okresný súd dostatočnú pozornosť výške priznaných trov.

Proti rozsudku okresného súdu v znení opravného uznesenia podal odporca odvolanie. Tvrdil, že neboli splnené podmienky na vydanie rozsudku pre zmeškanie. Odporca obdržal od súdu návrh na začatie konania spolu s výzvou na vyjadrenie k nemu, ale súdom určená lehota 15-tich dní bola príliš krátka na to, aby sa odporca mohol k veci relevantne vyjadriť. Po doručení návrhu na zvýšenie výživného sa snažil odporca o uzavretie dohody s navrhovateľom, ale navrhovateľ na výzvu odporcu nereagoval. Len z tohto dôvodu nemohol odporca v súdom určenej lehote doručiť okresnému súdu vyjadrenie k veci. Odporca nedal súhlas na prejednanie veci bez nariadenia pojednávania. Ak súd bez súhlasu odporcu prejednal vec bez nariadenia pojednávania v rozpore s § 114 ods. 1 O. s. p., a v rozpore s § 153 ods. 2 písm. a) O. s. p. vydal rozsudok pre zmeškanie, odoprel odporcovi právo konať pred súdom, čím porušil jeho ústavné právo na súdnu a inú ochranu vyplývajúce z čl. 46 Ústavy SR. Bez skúmania finančnej situácie odporcu spôsobil súd odporcovi ujmu rozhodnutím o výške výživného, ktoré zjavne nie je schopný plniť. Skutkový stav v danej veci nebolo možné považovať za nesporný a prijať ho za základ pri rozhodovaní v merite veci, preto rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Odporca pochybuje, že súd rozsudok vyhlásil, a či termín verejného vyhlásenia rozsudku bol v zmysle § 156 ods. 3 O. s. p. zverejnený na úradnej tabuli súdu prvého stupňa. Občiansky súdny poriadok neumožňuje

súdu rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie bez nariadenia pojednávania a predvolania účastníkov na toto pojednávanie.

Vo vzťahu k uzneseniu okresného súdu, ktorým opravil výrok rozhodnutia o trovách konania namietal, že právny zástupca navrhovateľa vyčíslil výšku trov právneho zastúpenia až 10. apríla 2014. Ak zástupca navrhovateľa predložil súdu vyúčtovanie trov konania až 10. apríla 2014, nesplnil si povinnosť vyčísliť trovy konania najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia rozsudku v zmysle § 151 ods. 1 O. s. p., preto mu súd nemohol priznať trovy právneho zastúpenia. Výšku trov právneho zastúpenia okresný súd ani neodôvodnil. Nie je zrejmé, ako dospel k odmene za jeden úkon právnej služby vo výške 253,94 €.

Navrhol rozsudok okresného súdu v znení opravného uznesenia zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie.

Navrhovateľ vo vyjadrení k odvolaniu odporcu žiadal potvrdiť rozsudok okresného súdu ako vecne správny a uplatnil si náhradu trov odvolacieho konania. Poukázal na čas, ktorý uplynul od prevzatia uznesenia okresného súdu v zmysle § 114 ods. 2 O. s. p. odporcom a doručenia jeho vyjadrenia súdu (42 dní). Tvrdil, že odporcovi nič nebránilo, aby sa súdu v lehote 15 dní k veci vyjadril a požiadal súd prípadne o poskytnutie lehoty na mimosúdne rokovanie alebo zadováženie všetkých potrebných podkladov k veci. Nesúhlasil s názorom odvolateľa, že okresný súd pochybil, ak vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania. Pre vydanie rozsudku pre zmeškanie v tejto veci stačilo splnenie podmienky ohľadne § 153b ods. 2 písm. b) O. s. p., čo výslovne vyplýva z § 114 ods. 5 O. s. p. Za ničím nepodložené a špekulatívne označil tvrdenie odporcu, že okresný súd neoznámil na úradnej tabuli termín a čas verejného vyhlásenia rozsudku, a či bol rozsudok vôbec verejne vyhlásený.

Krajský súd po prejednaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania v súlade s § 214 ods. 2 O. s. p. považujúc odvolanie odporcu za prípustné a dôvodné, rozsudok okresného súdu v znení opravného uznesenia podľa § 221 ods. 1 písm. h) O. s. p. zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

Podľa § 202 ods. 1 O. s. p. odvolanie nie je prípustné proti rozsudku vydanému na základe uznania alebo vzdania sa nároku a proti rozsudku pre zmeškanie okrem prípadov odvolania podaného z dôvodu, že neboli splnené podmienky na vydanie takého rozhodnutia, alebo z dôvodu, že napadnutý rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odporca v odvolaní namieta práve to, že neboli splnené podmienky na vydanie rozsudku pre zmeškanie, a že rozsudok okresného súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Občiansky súdny poriadok osobitne lehotu na podanie odvolania proti rozsudku pre zmeškanie neustanovuje. Z tohto dôvodu je na posúdenie včasnosti odvolania potrebné aplikovať ust. § 204 ods. 1 O. s. p., podľa ktorého sa odvolanie podáva do 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Rozsudok okresného súdu bol právnomu zástupcovi odporcu doručený 22. apríla 2014. Odvolanie proti tomuto rozsudku odoslal odporca (jeho právny zástupca) z Pošty Žilina 5, 6. mája 2014, teda včas. Z týchto údajov vyplýva, že odporca nemal dôvod žiadať súd o odpustenie zmeškania lehoty na podanie odvolania.

Prvostupňový súd môže podľa § 114 ods. 6 O. s. p. na žiadosť odporcu zrušiť rozsudok pre zmeškanie a vec prejednať. Tejto žiadosti odporcu okresný súd nevyhovel. Odvolací súd súhlasí s názorom odporcu, že okresný súd pochybil, ak vo veci rozhodol bez náležitého zistenia skutkového stavu rozsudkom pre zmeškanie len z toho dôvodu, že odporca nezaslal vyjadrenie vo veci v lehote 15 dní od doručenia uznesenia s výzvou na vyjadrenie v zmysle § 114 ods. 3 O. s. p..

Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojich rozhodnutiach zdôrazňuje, že „vo svojej rozhodovacej činnosti uprednostňuje materiálne poňatie právneho štátu, ktoré spočíva, okrem iného, na interpretácii právnych predpisov z hľadiska ich účelu a zmyslu, pričom pri riešení (rozhodovaní) konkrétnych prípadov, sa nesmie opomínať, že prijaté riešenie (rozhodnutie) musí byť akceptovateľné aj z hľadiska

všeobecne ponímanej spravodlivosti. Priorizovanie formálnych požiadaviek vyplývajúcich z noriem bežného zákonodarstva (formálne poňatie právneho štátu), môže totiž v konkrétnych súdnych konaniach (alebo iných právom upravených konaniach pred orgánom verejnej moci) viesť k rozhodnutiam, ktoré budú v zjavnom rozpore s účelom a zmyslom príslušnej právnej úpravy“, alebo, že „princíp spravodlivosti a požiadavka materiálnej ochrany práv sú totiž podstatnými a neopomenuteľnými atribútmi právnej ochrany (v rámci koncepcie materiálneho právneho štátu)“, tiež, že „princíp spravodlivosti a požiadavka materiálnej ochrany práv sú totiž podstatnými a neopomenuteľnými atribútmi právnej ochrany (predovšetkým súdnej) v rámci koncepcie materiálneho právneho štátu“ (porovnaj uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 2. júla 2014 sp. zn. I. ÚS 367/2014, Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 22. mája 2014 sp. zn. III. ÚS 82/2014, uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 18. marca 2014 sp. zn. III. ÚS 196/2014, a iné). Súdnu ochranu musí súd v konaní poskytnúť nielen navrhovateľovi, ale aj odporcovi. V súdnej veci mal okresný súd v záujme poskytnutia materiálnej spravodlivosti obom účastníkom pri výklade ustanovení § 114 a § 153b O. s. p. postupovať tak, aby spravodlivo usporiadal vzťahy medzi účastníkmi.

Keď právny zástupca navrhovateľa zdôrazňuje vo vyjadrení k odvolaniu odporcu, že odporca je zastúpený advokátom a advokát je v zmysle zák. č. 586/2003 Z. z. o advokácii povinný pri výkone advokácie postupovať s odbornom starostlivosťou, ktorou sa rozumie, že koná čestne, svedomito, primeraným spôsobom a dôsledne využíva všetky právne prostriedky, a uplatňuje v záujme klienta všetko, čo podľa svojho presvedčenia považuje za prospešné, je potrebné uviesť, že zvolenie si právneho zástupcu v osobe advokáta, nemá u účastníka za následok stratu základného práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Rovnakú pozornosť mal venovať právam klienta i advokát navrhovateľa, ktorého povinnosťou (v zmysle ochrany práv klienta), bolo vyčísliť trovy právneho zastúpenia pre klienta v lehote, aby ich účastník v zmysle § 151 ods. 2 O. s. p. mohol u súdu uplatniť a nestratil na ich náhradu právo. Trovy právneho zastúpenia skutočne neboli v lehote do 3 dní podľa § 151 ods. 2 O. s. p. od vyhlásenia rozhodnutia vo veci vyčíslené okresnému súdu. Prvostupňový súd bez zákonnej opory vyzýval právneho zástupcu navrhovateľa na vyčíslenie náhrady trov konania. Trovy konania, ktoré vznikli navrhovateľovi, boli okresnému súdu vyčíslené iba 10. apríla 2014. Pri postupe okresného súdu v súlade so zákonom, by nemohla byť náhrada trov konania spočívajúcich v trovách právneho zastúpenia navrhovateľovi priznaná.

Podľa § 114 O. s. p. má súd pripraviť pojednávanie tak, aby bolo možno rozhodnúť o veci spravidla na jednom pojednávaní. V rámci prípravy pojednávania súd doručí návrh na začatie konania odporcovi spolu s rovnopisom a prílohami návrhu do vlastných rúk a poučí ho podľa § 120 ods. 4 o tom, dokedy môže predkladať dôkazy. Vyjadrenie odporcu súd bezodkladne odošle navrhovateľovi. Ak to povaha veci alebo okolnosti prípadu vyžadujú, môže súd s výnimkou vecí podľa § 120 ods. 2 a § 153b ods. 5 uložiť odporcovi uznesením, aby sa k veci písomne vyjadril a v prípade, že uplatnený nárok v celom rozsahu neuzná, uviedol vo vyjadrení rozhodujúce skutočnosti na svoju obranu, pripojil listiny, na ktoré sa odvoláva a označil dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Na podanie vyjadrenia určí súd lehotu. Toto uznesenie musí súd doručiť odporcovi do vlastných rúk. Náhradné doručenie je vylúčené. To neplatí, len ak ide o doručovanie právnickej osobe alebo fyzickej osobe, ktorá je podnikateľom a spor sa týka jej podnikateľskej činnosti. Ak odporca bez vážneho dôvodu nesplní povinnosť uloženú uznesením vydaným podľa § 114 odseku 3, môže súd bez nariadenia pojednávania rozhodnúť o návrhu rozsudkom pre zmeškanie podľa § 153b. O tomto následku musí byť odporca poučený. Ustanovenia § 153b ods. 1 a ods. 2 písm. a) a c) sa nepoužijú.

Z uvedeného je zrejmé, že súd môže rozsudkom pre zmeškanie rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania, ak sa odporca v súdom ustanovenej lehote na výzvu súdu podľa § 114 ods. 3 O. s. p. nevyjadrí.

Zo spisu vyplýva, že v čase, keď súd doručoval odporcovi uznesenie podľa § 114 ods. 3, odporca nebol zastúpený advokátom. Uznesenie mu bolo doručené do vlastných rúk 28. februára 2014 a plnomocenstvo Mgr. Dr. Antonovi Kušnírovi, advokátovi, udelil odporca 10. marca 2014. Text uznesenia č. k. 2C/34/2014 - 5 je mätúci. Zmätačnosť vidí odvolací súd v tom, že v prvom odseku ukladá okresný súd odporcovi, aby sa k veci písomne vyjadril v dvoch vyhotoveniach, a v prípade, že nárok uplatnený

v návrhu v celom rozsahu neuznáva, uviedol vo vyjadrení rozhodujúce skutočnosti na svoju obranu, pripojil k vyjadreniu listiny, na ktoré sa odvoláva, označil dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, ale za týmto textom, ktorý je kópiou textu z §-u 114 ods. 3 O. s. p. nenasleduje poučenie o možnosti v prípade nesplnenia tejto výzvy rozhodnúť o návrhu rozsudkom pre zmeškanie podľa § 153b O. s. p., ako to súdu ukladá § 114 ods. 5 O. s. p., ale text pokračuje výzvou, či odporca súhlasí s rozhodnutím vo veci bez nariadenia pojednávania. Poučenie o možnosti rozhodnúť vo veci rozsudkom pre zmeškanie je až na úplnom konci výroku uznesenia, pred ktorým sú rôzne poučenia podľa § 14, § 15a, § 120 ods. 4, § 115a, § 49 O. s. p. Formulácie vo výroku uznesenia mohli u účastníka navodiť dojem, že ak aj nesúhlasí s návrhom, ale nedá súhlas k prejednaniu veci bez nariadenia pojednávania, súd bez jeho vyjadrenia a účasti vo veci nerozhodne.

Súd môže naplniť požiadavku materiálnej spravodlivosti pri rozhodovaní tým, že zákonné ustanovenia bude vykladať a aplikovať tak, aby sa naplnil ich zmysel a účel. Formálne, ak súd vychádzal iba z doslovného znenia zákona, mohol rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie z dôvodu, že 15 dňová lehota na vyjadrenie odporcovi márne uplynula. Okresný súd však opomenul ustanovenie § 153b ods. 3 O. s. p., podľa ktorého skutkovým základom rozsudku pre zmeškanie je žalobcom tvrdý skutkový stav, ak ho súd považuje za nesporný. Navrhovateľom tvrdý skutkový stav v návrhu na začatie konania (bez vyjadrenia odporcu) nemohol považovať súd za nesporný, pretože návrh neobsahuje taký konkrétny opis rozhodujúcich skutočností, z ktorých by bolo možné vyvodiť, že návrh na zvýšenie výživného je dôvodný. V návrhu sú uvedené iba vecné údaje o dobe, ktorá uplynula od posledného rozhodnutia, že sa navrhovateľovi zvýšili náklady so svojím štúdiom z hľadiska cestovania, bývania, stravovania, ošatenia, obuvi a uspokojovania kultúrnych a spoločenských potrieb, osobné a majetkové pomery odporcu vôbec nie sú popísané, teda súd nemal k dispozícii žiadne skutkové okolnosti, z ktorých, by ako dôvodný mohol uplatnený nárok posúdiť. Ak okresný súd nemal nesporný skutkový stav, nemohol vec správne právne posúdiť. Tieto úvahy viedli odvolací súd k záveru, že odvolanie proti rozsudku pre zmeškanie je prípustné z dôvodu oprávnenej námietky o nesplnení podmienok na vydanie rozsudku pre zmeškanie a nesprávnom právnom posúdení veci.

Úlohou okresného súdu bude v prvom rade vyzvať navrhovateľa na odstránenie väd návrhu v zmysle § 43 ods. 1 O. s. p. z dôvodu, že podanie navrhovateľa nie je úplné. Chýba v ňom opis rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich nárok na zvýšenie výživného a označenie dôkazov, ktorých sa navrhovateľ dovoľáva. Takto doplnený návrh na začatie konania opätovne doručí súd odporcovi na vyjadrenie a pri prejednaní veci bude postupovať v súlade s ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku. V novom rozhodnutí rozhodne okresný súd aj o trovách odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O. s. p.).

Senát krajského súdu prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.